

Zkuste si definovat pojmy: sociální a pedagogická komunikace

Sociální komunikace – mnoho definic
- je přenos informací od určitého jedince nebo skupiny k jiným; sdělování (přenos informací či výměna významů) v rámci společenského kontaktu.
Pedagogická komunikace – týká se pedagogické problematiky

Jak můžeme komunikovat:

komunikátor komuniké medium komunikant

Dělení komunikace:

1) verbální: a) přímá =

b) nepřímá =.....

2) neverbální

3) činem

Komunikace verbální

Výhody	Nevýhody

Dá se oddělit verbální a neverbální komunikace? Zdůvodněte:

Typy informačních bariér:

1. **Čas**
informaci potřebujeme v jiném čase, než v kterém vznikla - dříve nebo později
2. **Prostor**
informaci potřebujeme mít k dispozici na jiném místě, než na kterém je uložena
3. **Informační kompetence**
 - nevíme o zdroji, který obsahuje informaci
 - víme o zdroji, který obsahuje informaci, ale je pro nás nedostupný (fyzicky, technicky, ekonomicky)
 - víme o dostupném zdroji, který obsahuje informaci, ale neumíme ji najít (neznáme strukturu nebo jazyk zdroje, nedokážeme stanovit správnou vyhledávací strategii)
4. **Věcná kompetence** (máme informaci, ale nerozumíme jí)
 - neznáme jazyk dokumentu
 - nerozumíme sdělení
5. **Informační zahlcení**
informace jsou k dispozici, ale my nemáme čas je "konzumovat" - rozpor mezi množstvím informací a omezenou kapacitou receptorů člověka

Komentář:

5 principů funkční pedagogické komunikace:

- 1) **kooperace** – spolupracuj s partnery; repliky formuluj, jak moment dialogu vyžaduje
- 2) **maxima kvantity** – řekni dost, ale neříkej víc, než je nezbytné; sdělení musí být informativní a zároveň co nejúspěšnější
- 3) **maxima kvality** – nelži, neříkej nic, pro co nemáš dostatek důkazů
- 4) **maxima relevance** – řekni to, co je v daném okamžiku důležité a vhodné vzhledem k tématu, cílům
- 5) **maxima způsobu maxima způsobu** – vyjadřuj se jasně, srozumitelně, přesně a jednoznačně

Komentář:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Funkce pedagogické komunikace

- zprostředkovává společnou činnost účastníků, pracovní postupy;
- zprostředkovává vzájemná působení účastníků (výměna informací, zkušeností, motivů ad.);
- zprostředkovává osobní i neosobní vztahy;
- formuje všechny účastníky pedagogického procesu, zejména osobnost žáků;
- je prostředkem k uskutečnění výchovy a vzdělávání; cíl, učivo, metody vystupují;
- v pedagogickém procesu ve slovní či mimoslovní podobě;
- konstituuje každý výchovně vzdělávací systém.

Podoby pedagogické komunikace – podle podílu přípravy:

- 1) **detailně připravená komunikace** – podoba téměř naprogramované komunikace
- 2) **rámcově připravená komunikace** – učitel odhadne, jak bude komunikace probíhat, které možnosti připadají v úvahu
- 3) **nepřipravená komunikace** – jedinečné a neopakovatelné situace; nelze tyto situace předvídat, ale je třeba je vyřešit je nutné vcítit se do stavu ostatních účastníků, odhadnout logiku vývoje událostí, možné důsledky a pohotově i správně zareagovat – zkušený učitel se z podobných situací umí poučit

Pravidla pedagogické komunikace

- část pravidel je přesně formulována, část je stanovena obecnými pravidly chování v dané společnosti, část je výsledkem dohody mezi účastníky

- ve školním řádu jsou výslovně formulovaná pravidla pro žákovskou komunikaci

→ **Učitel má právo:** kdykoliv si vzít slovo, přerušit žáka, mluvit s kým chce, mluvit o čem chce, mluvit v rámci vyučovací jednotky jak dlouho chce, mluvit v rámci učebny kde chce, mluvit v pozici, kterou považuje za vhodnou

→ **Žák má právo:** mluvit jen tehdy, když mu učitel udělí slovo, mluvit jen s tím, kdo mu byl určen, mluvit jen o tom, co mu bylo určeno, mluvit jen tak dlouho, jak mu bylo určeno, mluvit jen na místě, které mu bylo určeno, mluvit v pozici, která mu byla stanovena

Komentář :

Která pravidla byste změnili? Napište, jak a vysvětlete proč.

Hodnocení výstupu - formální stránka projevu

verbální složka:

přiměřená hlasitost	1 2 3 4 5
přiměřené tempo	1 2 3 4 5
správné frázování	1 2 3 4 5
dynamika řeči	1 2 3 4 5
emocionalita řeči	1 2 3 4 5
adekvátní slovník	1 2 3 4 5
spisovná mluva	1 2 3 4 5

neverbální složka:

pohledy	1 2 3 4 5
výraz obličeje	1 2 3 4 5
gesta	1 2 3 4 5
pohyby	1 2 3 4 5
fyzický postoj	1 2 3 4 5
dotyk	1 2 3 4 5
přiblížení -vzdálení	1 2 3 4 5
úprava zevnějšku	1 2 3 4 5

OBSAHOVÁ STRÁNKA PROJEVU:

soulad obsahu a formy	1 2 3 4 5
přiměřenost posluchačům	1 2 3 4 5

DALŠÍ ASPEKTY :

motivace, "atmosféra", zpětná vazba, udržení pozornosti,
netradiční přístup,
styl komunikace, pomůcky, tabule, dosažení cíle.

POZNÁMKY:

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Hodnocení výstupu - formální stránka projevu

verbální složka:

přiměřená hlasitost	1 2 3 4 5
přiměřené tempo	1 2 3 4 5
správné frázování	1 2 3 4 5
dynamika řeči	1 2 3 4 5
emocionalita řeči	1 2 3 4 5
adekvátní slovník	1 2 3 4 5
spisovná mluva	1 2 3 4 5

neverbální složka:

pohledy	1 2 3 4 5
výraz obličeje	1 2 3 4 5
gesta	1 2 3 4 5
pohyby	1 2 3 4 5
fyzický postoj	1 2 3 4 5
dotyk	1 2 3 4 5
přiblížení -vzdálení	1 2 3 4 5
úprava zevnějšku	1 2 3 4 5

OBSAHOVÁ STRÁNKA PROJEVU:

soulad obsahu a formy	1 2 3 4 5
přiměřenost posluchačům	1 2 3 4 5

DALŠÍ ASPEKTY :

motivace, "atmosféra", zpětná vazba, udržení pozornosti,
netradiční přístup,
styl komunikace, pomůcky, tabule, dosažení cíle.

POZNÁMKY:

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

